สถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สุขภาพคนไทย
Policy Brief ตุลาคม 2568

การควบคุม "การบริโภคแอลกอฮอล์"

"มาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
ต้องดำเนินการอย่างเข้มแข็ง และ บูรณาการการทำงาน
ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ **เพื่อลดผลกระทบด้านสุขภาพและสังคม**
หากดำเนินการตามแนวทาง ของ WHO
จะช่วยลดผู้เสียชีวิตก่อนวัยอันควร และ **ประหยัดงบประมาณด้านสุขภาพลงได้**
รัฐบาลควรเริ่มบังคับใช้ร่างกฎหมายใหม่ในปี 2568 เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและยั่งยืน"

• สถานการณ์และความจำเป็นในการควบคุม

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยังคงเป็น**ปัญหาสำคัญที่สร้างภาระสุขภาพ**และ**สังคม**อย่างรุนแรง
ขณะที่**มาตรการควบคุมที่มีอยู่ยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ** ความท้าทายเร่งด่วนที่สุด
คือ การที่**การตลาดได้ย้ายไปสู่แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย** เช่น Facebook และ TikTok เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ **นโยบายและมาตรการที่มีอยู่ยังไม่สามารถลดการบริโภคและผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ**
ดังนั้นประเทศไทยยังต้อง บูรณาการนโยบาย ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก (WHO) อย่างเร่งด่วนและเข้มแข็ง

• ความท้าทาย

การบังคับใช้กฎหมาย: แม้จะมีร่างกฎหมายใหม่ที่สำคัญ
เช่น ร่าง พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568
และข้อเสนอตาม Excise Act 2561 แต่**การบังคับใช้ยังไม่เกิดขึ้น**
แสดงถึงความท้าทายในการนำมาตรการเข้าสู่การปฏิบัติจริง

การควบคุมการเข้าถึงและการตลาด:
แอลกอฮอล์ยังเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในด้านราคาถูก
(ปัญหาการกำหนดราคาขั้นต่ำ)
และการโฆษณา/การตลาด ที่มุ่งเป้าไปที่เยาวชนและสตรี
รวมถึงช่องทางใหม่ ๆ อย่างออนไลน์ และ Influencer
ซึ่งมาตรการควบคุมที่มีอยู่ยังตามไม่ทัน

เพื่อลดการบริโภค และ ผลกระทบจากแอลกอฮอล์ ไทยควรบูรณาการนโยบาย ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก World Health Organization ดังนี้

1 ควบคุมราคาและภาษี

โดยเพิ่มภาษีแอลกอฮอล์ให้สอดคล้องกับอัตราเงินเฟ้ออีก 10-20%
ตามข้อเสนอ Excise Act 2561 เพื่อลดการบริโภค 10% ภายในปี 2573
และกำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อป้องกันการขายราคาถูกให้เยาวชน

2 จำกัดการโฆษณาและการตลาด

โดยห้ามโฆษณาทุกช่องทาง รวมออนไลน์และ influencer
ตามร่าง พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568
ที่มีผลบังคับใช้ พฤศจิกายน 2568 และห้ามการตลาดที่มุ่งเป้าเยาวชนและสตรี
โดยลงโทษปรับสูงสุด 10,000 บาท

3 ควบคุมการจำหน่ายและการบริโภค

โดยยกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าควบคุม ห้ามขายให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี
และจำกัดเวลาขาย (11.00-14.00 น. และ 17.00-00.00 น.)
ยกเว้นในโรงแรมและสนามบิน และห้ามดื่มในพื้นที่สาธารณะ รถไฟ และสถานที่ราชการ
และเพิ่มค่าปรับผู้บริโภคสูงสุด 10,000 บาทสำหรับการดื่มนอกเวลา

4 ป้องกันการขับขี่และการดูแลสุขภาพ

โดยเสริมมาตรการตรวจวัดแอลกอฮอล์ในเลือด (Breathalyzer) ในช่วง “7 วันอันตราย”
และใช้ AI ติดตามผู้ขับขี่ เพื่อลดอุบัติเหตุ และส่งเสริมการคัดกรอง
และบำบัดในโรงพยาบาลทุกแห่ง โดยตั้งคณะกรรมการควบคุมแอลกอฮอล์ระดับจังหวัด
เพื่อติดตาม KPI เพื่อลดการดื่ม

5 ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

โดยจัดแคมเปญรณรงค์ "ดื่มมีสติ"
ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ความรู้ถึงผลกระทบต่อสุขภาพและสังคม

สุขภาพคนไทย

ผู้เขียน ผศ.ดร.สักรินทร์ นิยมศิลป์ | กาญจนา เทียนลาย
ส่วน สถานการณ์เด่นทางสุขภาพ, ตุลาคม 2568

www.thaihealthreport.com

เอกสารอ้างอิง

1.) Formichella & Sritawat. (2025, September 10).
New Strict Alcohol Sales Laws in Thailand Effective November 2025.
https://fosrlaw.com/2025/thailand-alcohol-control-act-2025/
2.) Nontarak, J., et al. (2025). Alcohol-attributable deaths in Thai people from 2015 to 2021
using the comparative risk assessment approach. Alcohol: Clinical and Experimental Research, 49(1), 45-56.
https://doi.org/10.1111/acer.15489
3.) World Health Organization. (2024). Global status report on alcohol and health 2024.
https://www.who.int/publications/i/item/global-status-report-on-alcohol-and-health-2024